

WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA GMINY NOWE MIASTO NAD PILICĄ NA LATA 2018-2025

- OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH WARTOŚCI -

I. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PRZYJĘTE DO OPRACOWANIA WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ

Na podstawie art. 230 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2017, poz. 2077) Burmistrz Miasta i Gminy w Nowym Mieście nad Pilicą w terminie do 15 listopada 2017 roku przedłożył projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018-2025 wraz z objaśnieniami przyjętych wartości. Uchwała w sprawie WPF na lata 2018-2025 została opracowana na podstawie przedstawionego projektu oraz na podstawie otrzymanej opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie Zespół w Radomiu o przedłożonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Nowe Miasto nad Pilicą projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2018-2025 (Uchwała Nr: Ra.530.2016 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 11 grudnia 2017 roku).

Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Nowe Miasto nad Pilicą obejmuje lata 2018 – 2025, co wynika z prognozy kwoty długu na okres zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań. Wieloletnia prognoza finansowa ma na celu przeprowadzenie oceny sytuacji finansowej Gminy Nowe Miasto nad Pilicą przez organy jednostki samorządu terytorialnego, jej mieszkańców, instytucje finansowe oraz organy nadzoru.

Określenie poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych obrazujących sytuację finansową w przyszłych latach pozwala na przeprowadzenie analizy możliwości działalności inwestycyjnych oraz ocenę zdolności kredytowych.

Przy opracowaniu WPF oparto się na założeniach przyjętych przez Radę Ministrów

dotyczących rozwoju gospodarczego Polski stanowiących podstawę do opracowania „Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2016 – 2020” oraz wytycznych Ministra Finansów:

- „Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego”,
- „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw”.

Konstruując Wieloletnią Prognozę Finansową oparto się również na danych historycznych w zakresie poszczególnych źródeł dochodów i kategorii wydatków przyjmując za punkt odniesienia wartości faktycznie wykonane w latach 2015-2016 i plan budżetu na rok 2017 według stanu na 30 września 2017 roku oraz przewidywane wykonanie budżetu za 2017 rok.

Dochody i wydatki, przychody i rozchody na 2018 rok przyjęto w wartościach zgodnych z projektem uchwały budżetowej na ten rok.

Ponadto prognozę finansową opracowano na podstawie regulacji dotyczących projektowania budżetu zawartych w ustawie o finansach publicznych, ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawie o podatkach i opłatach lokalnych oraz analizy kształtowania się sytuacji finansowej Gminy w ostatnich latach oraz przewidywanych tendencji rozwoju.

Dokonując analizy wykorzystano wskaźniki przygotowane przez Ministerstwo Finansów, które pozwalają na ocenę sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego, ocenę możliwości zaciągania zobowiązań oraz podejmowanie decyzji o charakterze rozwojowym. Na część dochodów budżetowych ma wpływ aktywność gospodarcza, której podstawowym miernikiem są zmiany PKB.

Do celów prognozy wykorzystano założenia makroekonomiczne, podane przez Ministerstwo Finansów:

Wskaźniki makroekonomiczne	2018	2019	2020	2021
inflacja średnioroczna (%)	2,3	2,3	2,5	2,5
realny wzrost PKB (%)	3,8	3,8	3,8	3,6
kurs walutowy PLN/EUR (zł.)	4,25	4,25	4,25	4,25

W latach po 2021 roku założenia odnośnie inflacji oraz PKB przyjęto na poziomie zgodnym z wytycznymi Ministra Finansów dotyczącymi założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletniej prognozy finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto uwzględniono minimalne wynagrodzenie za pracę w 2018 roku – 2 100,00 zł., przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej - 4 443,00 zł. (nominalny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej – 5,0%), wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej – 0,7 %, kwotę bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe – 1 789,42 zł., stopę bezrobocia rejestrowanego na koniec roku – ok. 6,4%

Przyszłe zamierzenia w zakresie działalności bieżącej jak i inwestycyjnej wynikają z uwarunkowań prawnych, potrzeb społeczności samorządowej oraz lokalnej strategii rozwoju.

W 2018 roku planuje się **deficyt** w wysokości **2 126 000,00 zł.**, natomiast w kolejnych latach nadwyżki budżetowe niezbędne do spłaty zobowiązań.

II. PROGNOZOWANE DOCHODY

Planowanie dochodów gminy na okres objęty prognozą rozpoczęto od analizy dotychczasowych trendów zmian dochodów w ostatnich 3 latach. Następnie skoncentrowano się na źródłach, które generują największe wpływy. W budżecie na 2018 rok przyjęto podane przez Ministra Finansów planowane kwoty poszczególnych części subwencji ogólnej oraz planowane kwoty dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, oszacowane wpływy z udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych, ustalone przez Wojewodę Mazowieckiego kwoty dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz dotacji na realizację zadań własnych i dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, ustalone na podstawie zawartych umów i pism kwoty dotacji na zadania bieżące i majątkowe, szacunkowo kwoty dochodów własnych ze sprzedaży majątku, opłat wynikających z ustaw, odpłatności za realizowane usługi, wynajmu lokali i zarządu nieruchomości oraz wpływów z różnych dochodów.

Na 2018 rok na **dochody** ogółem zaplanowano **29 586 037,00 zł.**, w tym na bieżące –

28 512 337,00 zł. i majątkowe 1 073 700,00 zł.

Dochody bieżące.

W okresie objętym prognozą, wobec spowolnienia gospodarczego na świecie i w Europie, trudno wyrokować szczególnie wysokie wzrosty w dochodach bieżących. Przyjęto zatem, bezpiecznie, że będą one rosły średnio między 05%-1%. Analiza udziału poszczególnych źródeł dochodów bieżących w dochodach bieżących ogółem w ciągu ostatnich lat potwierdza istnienie prawidłowości polegającej na tym, że największy wpływ na poziom tych dochodów mają część oświatowa subwencji ogólnej, dotacje celowe, podatki i opłaty lokalne, ze szczególnym naciskiem na podatek od nieruchomości, udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych oraz wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Subwencję ogólną na 2018 rok przyjęto w wysokości podanej przez Ministra Finansów, pismem z dnia 12 października 2017 r. Nr ST3.4750.37.2017 – 7 877 403,00 zł. (część oświatowa – 6 521 739,00 zł., część wyrównawcza – 1 332 584,00 zł. i część równoważąca – 23 080,00 zł.) W kolejnych latach dochody w tej grupie oszacowano w oparciu o planowane wpływy z 2017 roku i obowiązujące przepisy, które gwarantują utrzymanie co najmniej nominalnego poziomu środków z tytułu subwencji oświatowej w skali kraju z 2017 roku.

Bazą wyjściową do ustalenia wpływów z **podatków i opłat lokalnych** są wpływy z tych dochodów w latach poprzednich. W latach historycznych dynamika dochodów tej grupy była zmienna, co wynikało ze zmiennej bazy objętej opodatkowaniem. Dochody z podatków i opłat lokalnych zdominowane są przez podatek od nieruchomości – 4 200 000,00 zł., podatek rolny – 412 800,00 zł., podatek od środków transportowych - 318 000,00 zł. i podatek od czynności cywilnoprawnych – 205 000,00 zł.. Do najważniejszych źródeł dochodów z tytułu opłat (należą wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 650 000,00 zł., opłata eksploatacyjna – 120 000,00 zł., opłata targowa – 140 000,00 zł. . W 2017 roku nie zakłada się wzrostu wpływów a w latach kolejnych o wskaźniki inflacji średniorocznej oraz dynamiki PKB.

Dochody z tytułu **udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych** (PIT) oraz

od *osób prawnych* (CIT) należą do najbardziej wrażliwych na zmiany w koniunkturze gospodarczej. Wpływ z tego tytułu przyjęto na rok 2018 w wysokości podanej przez Ministra Finansów pismem z dnia 12 października 2017 r. Nr ST3.4750.37.2017 – 5 462 935,00 zł w latach następnych prognozuje się wzrost dochodów z tego tytułu średnio o ok. 1%-2%. Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych zostały zaplanowane w oparciu o przewidywane wykonanie za 2017 rok - 100 000,00 zł., następnie przeszacowano o założone wskaźniki inflacji średniorocznej oraz dynamikę PKB z uwzględnieniem rozwoju gospodarki lokalnej.

Na rok 2018 *kwotę dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej i dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej* przyjęto w wielkości zgodnej z informacją Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 roku. Na lata następne wzrost dotacji przewiduje się w wysokości o ok. 1% - 2% oraz o kwoty dotacji, które występują w trakcie roku budżetowego min. z przeznaczeniem na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego dla rolników.

Dotacje na zadania własne na rok 2018 przyjęto w wielkości zgodnej z informacją Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2016 roku. Na lata następne wzrost dotacji przewiduje się w wysokości o ok. 1% - 2%.

Dochody majątkowe.

W ramach tej grupy dochodów w latach 2018-2025 zaplanowane zostały dochody ze sprzedaży majątku oraz z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje

Wpływy ze sprzedaży majątku są determinowane koniunkturą w gospodarce, w tym przede wszystkim na rynku nieruchomości. Obniżone tempo wzrostu gospodarczego w ostatnich latach negatywnie wpłynęło na sytuację na lokalnym rynku nieruchomości, co przekłada się na wielkość dochodów z tego tytułu. Dokonano oceny posiadanego przez Gminę mienia komunalnego przeznaczonego na sprzedaż W latach 2018-2025 Gmina nadal będzie prowadziła działania w zakresie racjonalnego wykorzystania majątku w celu uzyskania jak najlepszych efektów ekonomicznych.

Wpływy z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje występują w latach 2018-2019 i stanowią dofinansowanie zewnętrzne zaplanowanych do realizacji w roku

2018 zadań inwestycyjnych.

III. PROGNOZOWANE WYDATKI.

Wydatki bieżące

Wydatki kalkulowano przy uwzględnieniu możliwości dochodowych, jednak z uwzględnieniem analizy zadań bieżących koniecznych do realizacji oraz obligatoryjności wynikającej z przepisów obowiązującego prawa. Prognozę oparto na założeniu określonym w art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, polegającym na zachowaniu relacji, iż planowane wydatki bieżące nie mogą przewyższać dochodów bieżących (ewentualnie powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki). W związku z powyższym w latach 2018-2025 założono ograniczenie fakultatywnych wydatków bieżących w celu wypracowania jak największej nadwyżki operacyjnej przeznaczonej na zadania inwestycyjne.

Na 2018 rok na wydatki ogółem zaplanowano **31 712 037,00 zł.** , w tym na bieżące – 28 260 579,00 zł. i majątkowe 3 451 458,00 zł.

Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od nich naliczone ustalono na poziomie zawartych umów o pracę na koniec 2017 roku. Na wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń dla pracowników oświaty (obsługa i administracja) i pracowników urzędu założono 3% wzrost, natomiast wynagrodzeń dla nauczycieli o 5% od kwietnia 2018 roku (kwota bazowa: 2 752,92 zł I-III/2018 i 2890,57 IV-XII/2018).

Na wydatki związane z funkcjonowaniem organów gminy nie przewiduje się wzrostu w roku 2018. Zakup towarów i usług pozostaje na poziomie przewidywanego wykonania za 2017 rok. Natomiast w kolejnych latach wydatki bieżące z wyżej wymienionych tytułów planuje się o wzrost ok. 0,5%.

Kwoty dotacji udzielonych z budżetu gminy przyjęto na podstawie zawartych umów bądź zaplanowanych do zawarcia, jak również zaplanowano dotacje dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych na realizację zadań własnych Gminy.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Zarówno dla odsetek

od zadłużenia istniejącego jak i zadłużenia prognozowanego przyjęto prognozowaną stawkę WIBOR6M.

Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe zostały oszacowane na podstawie danych dotyczących wieloletnich przedsięwzięć o charakterze majątkowym oraz przedstawiono zadania inwestycyjne realizowane w cyklu jednorocznym w latach 2018-2025.

W roku 2018 planuje się przeznaczyć na zadania inwestycyjne **3 451 458,00 zł.**

W ramach wieloletniej prognozy finansowej uwagę zwracają zmiany w strukturze źródeł finansowania wydatków majątkowych. Od 2018 roku w znacznym stopniu w finansowaniu zadań inwestycyjnych będą dominować głównie środki własne.

Począwszy od roku 2019 głównym źródłem finansowania inwestycji będzie nadwyżka operacyjna.

IV. PROGNOZOWANE PRZYCHODY

Przychody budżetu Gminy w 2018 roku w kwocie **2 906 000,00 zł.** zostaną przeznaczone na sfinansowanie planowanego deficytu – 2 126 000,00 zł. oraz na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych w latach ubiegłych pożyczek i kredytów – 780 000,00 zł. a pochodzić będą z planowanych do zaciągnięcia pożyczek w kwocie 250 000,00 zł. oraz z emisji papierowych wartościowych (obligacji) – 2 656 000,00 zł.

W 2018 roku planuje się zaciągnąć pożyczkę w wysokości 250 000,00 zł. w celu sfinansowania planowanego deficytu w 2018 roku, w związku z realizacją zaplanowanego zadania inwestycyjnego – 250 000,00 zł, oraz planuje się emisję papierów wartościowych (obligacji) na finansowanie planowanego deficytu budżetu – 1 876 000,00 zł. i na spłatę rat pożyczek i kredytów zaciągniętych w latach ubiegłych. – 780 000,00 zł. z terminem spłaty i wykupu w latach 2021 - 2025 (2019 – 50 000,00 zł., 2020 – 50 000,00 zł., 2021 – 259 605,34 zł., 2022 – 600 000,00 zł., 2023 – 650 000,00 zł., 2024 – 850 000,00 zł., 2025 – 756 000,00 zł.).

V. PROGNOZOWANE ROZCHODY

W opracowywaniu prognozy wykorzystano niezbędne dane dotyczące zawartych umów pożyczkowych oraz kredytowych, harmonogramów spłat, realizowanych przedsięwzięć, programów projektów oraz zadań.

Na etapie sporządzania wieloletniej prognozy finansowej Gmina Nowe Miasto nad Pilicą posiada trzy zawarte umowy o pożyczki zaciągnięte w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie;

- a) „Budowa sieci kanalizacyjnej z przykanalikami na odcinku ul. Tomaszowska – ul. Bielińskiego w Nowym Mieście nad Pilicą” – 120 000,00 zł. z następującym harmonogramem spłat: w 2018 r. – 40 000 zł., w 2019 r. – 40 000 zł., w 2020 r. – 40 000 zł.,
- b) „Przebudowa kanalizacji deszczowej (burzowej) w ulicy Tomaszowskiej (teren osiedla) w Nowym Mieście nad Pilicą – etap I” – 354 394,66 zł. z następującym harmonogramem spłat: w 2018 r. – 100 000,00 zł., w 2019 r. – 100 000,00 zł., w 2020 r. – 100 000,00 zł. i w 2021r. – 54 394,66 zł.
- c) „Przebudowa kanalizacji deszczowej (burzowej) w ulicy Tomaszowskiej (teren osiedla) w Nowym Mieście nad Pilicą – etap II” – 400 000,00 zł. z następującym harmonogramem spłat: w 2018 r. – 100 000,00 zł., w 2019 r. – 100 000,00 zł., w 2020 r. – 100 000,00 zł., w 2021r. – 50 000,00 zł. i w 2022r. – 50 000,00 zł.

oraz dwie zawarte umowy kredytowe:

- kredyt bankowy długoterminowy PKO – 1 120 000,00 zł. z następującym harmonogramem spłat; w 2018 r. – 440 000,00 zł., w 2019 r. – 440 000,00 zł., w 2020 r. – 240 000,00 zł.,
- kredyt bankowy długoterminowy BS Przysucha – 887 989,00 zł. z następującym harmonogramem spłat; w 2018 r. – 100 000,00 zł., w 2019 r. – 100 000,00 zł., w 2020 r. – 300 000,00 zł., w 2021 r. – 250 000,00 zł. i w 2022 r. – 137 989,00 zł.

VI. PROGNOZA DŁUGU

Zgodnie z zobowiązującymi przepisami dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego od 2014 roku zastosowanie będą miały przepisy art. 243-244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Wartość relacji obowiązująca od 2014 roku, w tym po zastosowaniu ustawowych wyłączeń zaprezentowano w tabeli poniżej:

Lata objęte zadłużeniem	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Prognozowany indywidualny wskaźnik (%) planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów	2,69	2,91	2,92	2,45	3,00	2,87	2,78	2,4
Dopuszczalny maksymalny wskaźnik spłaty zobowiązań (%) obliczony w oparciu o plan 3 kw. roku poprzedzającego rok budżetowy	8,53	5,97	4,74	4,87	6,74	7,98	8,57	8,7

W latach 2019– 2025 nie jest planowane zaciąganie dodatkowych kredytów, tak więc w planowanym poziomie zadłużenia na koniec poszczególnych lat uwzględniono jedynie spłaty rat kredytów i pożyczek wynikające z harmonogramów spłat zawartych w umowach pożyczkowych oraz planowanych do zaciągnięcia w 2018 roku a także wykup papierów wartościowych.

W prognozowanych podstawowych wielkościach budżetu, zarówno dochodach jak i wydatkach, w kolejnych latach nie występują znaczne odchylenia. Zastosowano realny wskaźnik wzrostu dochodów bieżących w poszczególnych latach prognozy. Natomiast konstrukcja finansów budżetu gminy po stronie wydatków bieżących jest oszczędna. Wzrost wydatków bieżących w latach 2018 – 2025 nie powinien przekraczać 2%. Realne oszacowanie wzrostu dochodów budżetowych oraz ustalenie na minimalnym poziomie wydatków bieżących, przez ograniczenie do niezbędnego minimum wydatków elastycznych w poszczególnych latach prognozy pozwoliło wypracować środki, które mogą być przeznaczone w pierwszej kolejności na spłatę zadłużenia oraz na realizację zadań inwestycyjnych.

Środki na inwestycje w latach 2018 -2025 oscylują w granicach od kwoty ok.

1 245 000,00 zł. do kwoty 3 451 000,00 zł..

Określona kwota długu gminy wynika z sumy dotychczas zaciągniętych i planowanych zobowiązań pomniejszonych o planowane spłaty. Poziom zadłużenia w kolejnych latach prognozy maleje. Spłaty zadłużenia (raty + obsługa długu) nie spowodują zachwiania płynności finansowej budżetu miasta i gminy.

Wieloletnia prognoza finansowa daje możliwość racjonalnego prognozowania gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w dłuższym horyzoncie czasu, w sposób pozwalający na analizę możliwości inwestycyjnych oraz związaną z tym ocenę możliwości zaciągnięcia i spłaty zadłużenia.

VII. WIELOLETNIE PRZEDSIĘWZIĘCIA

W 2018 na przedsięwzięcia objęte Wieloletnią Prognozą Finansową przeznaczono kwotę **2 041 000,00 zł.** z tego na wydatki majątkowe 2 041 000,00 zł.

Wykaz realizowanych i planowanych do realizacji przedsięwzięć wieloletnich zawiera **załącznik nr 2** do projektu uchwały.

W zakresie wydatków majątkowych na przedsięwzięcia w 2018 roku w ramach:

4. **wydatków na programy, projekty lub zadania pozostałe** zaplanowano:

- „Przebudowa kanalizacji deszczowej (burzowej) w ul. Tomaszowskiej (teren osiedla) w Nowym Mieście nad Pilicą etap I, etap II i etap III - Poprawa infrastruktury kanalizacyjnej miasta Nowe Miasto nad Pilicą” – 300 000,00 zł.,
- „Sieć wodociągowa w msc. Żdźary - Poprawa infrastruktury wodociągowej na terenie gminy” – 80 000,00 zł.
- „Przebudowa - zagospodarowanie Pl. Armii Krajowej w Nowym Mieście nad Pilicą - Poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy” – 435 000,00 zł,
- „Zagospodarowanie rekreacyjne działki przy ul. Tomaszowskiej w Nowym Mieście nad Pilicą ("stadion") - Budowa siłowni plenerowej oraz skateparku - Poprawa infrastruktury rekreacyjnej” – 248 000,00 zł.
- „Budowa boiska wielofunkcyjnego z elementami małej architektury (siłownia) przy ul. Ogrodowej 16a w Nowym Mieście nad Pilicą - Poprawa infrastruktury

rekreacyjnej na terenie Gminy Nowe Miasto nad Pilicą” – 412 000,00 zł.,

- „Budowa boiska pełnowymiarowego do piłki nożnej przy ul. Ogrodowej w Nowym Mieście nad Pilicą - Poprawa infrastruktury sportowej na terenie Gminy Nowe Miasto nad Pilicą” – 566 000,00 zł.

Limit zobowiązań dla przedsięwzięć wieloletnich określono jako suma wydatków przewidzianych do realizacji poszczególnych zadań począwszy od 2018 roku do końca okresu realizacji zadań. Zachowując ciągłość przedsięwzięć wieloletnich uwzględniono również zadania, które w latach poprzednich posiadały status przedsięwzięcia wieloletniego a okres realizacji kończy się w roku 2018. W tym przypadku nie określono limitu zobowiązań dla tych zadań.